

BÉKÉS PÁL

ЯIK

Ajánló bibliográfia

2006.

*"Néha találkozunk, a Magyar Irodalom,
meg én. Olyankor leülünk, megiszunk
egy kávét, elbeszélgetünk erről-arról,
érdeklődünk, hogy van a család. Mert
hát azért ismerősök volnánk, vagy mi. Ő
megtisztel azzal, hogy nem kéri, mondjak
valamit az írásáról, én pedig
viszonzásul nem faggatom, hogy milyen
érzés Magyar Irodalomnak lenni.
Hallgatunk, kortyolgatunk. Hol ő fizeti a
kávét, hol én – egyikünk sem áll valami
jól. Korrektek vagyunk, barátságosak, és
némileg távolságtartók. Elváláskor
enyhén, derékből meghajolunk és lassan,
tagoltan, látványos udvariassággal
köszönünk : - A viszontlátásra. – Mert
azért sejtjük: előbb-utóbb újra
összeakadunk majd valahol."*

(Békés Pál)

Összeállította: Toronyi Józsefné

Készült a II. Rákóczi Ferenc Megyei
Könyvtár nyomdájában, Miskolcon
50 példányban

Felelős kiadó: Venyigéné Makrányi Margit

Rotaeng. szám: 8/2006

Író, drámaíró, műfordító, forgatókönyvíró.
1956-ban született Budapesten.
1974-ben érettségizett a Radnóti Miklós Gimnáziumban.
1974-1975-ben az MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpontjában kérdezőbiztos.
1980-ban diplomázik az Eötvös Loránd Tudományegyetem bölcsészkarán, magyar-angol-összehasonlító irodalomtörténet szakon. Az egyetem befejezése után különböző budapesti középiskolákban tanított.
1981-ben Móricz Zsigmond ösztöndíjas.
1984-1985-ben színműíró ösztöndíjas a Vig-színháznál.
1984–94 szabadúszó író (próza, dráma, hangjáték, filmforgatókönyv, fordítás)
1987-1988-ban az MTA Soros-ösztöndíjasként dolgozik.
1992–1993-ban Fulbright ösztöndíjas a Columbia University-n (New York, NY)
1994-2000-ig az MTV stúdióvezetője, irodalmi és színházi műsorainak szerkesztője.
1997-ben az Iowa University (Iowa City, IA) International Writing Programjának ösztöndíjasa.
2000-től szabadúszó, a PEN Klub, az Írószövetség, a Szépirok Társasága és az IBBY tagja.
2000-től az IBBY (International Board on Books for Young, Gyermekkönyvek Nemzetközi Tanácsa) magyar bizottságának elnöke.
2004-ben a nagy-britanniai magyar kulturális évad, a Magyar Magic művészeti kurátoraként dolgozott.

2005-ben A Nagy Könyv olvasás-népszerűsítő mozgalom ötletgazdája, elindítója.

Egyetemi éve alatt kezdett el írni, 1976-tól publikál.

Többféle műfajjal próbálkozott; regényeket, meseregényeket, hangjátékokat és színműveket is ír, bemutatkozott műfordítóként is.

Első regénye felnőtteknek szólt, 1979-ben jelent meg Darvak címmel.

Első ifjúsági könyve A kétbalkezes varázsló (1983) című groteszk elemekre épülő mese-regény, melyből rádiójáték és színdarab is készült.

Írásait a valóságos világba helyezi, a meseszöveg valamennyi eszközét egyéni módon felhasználja. Gazdag fantáziával és leleménnyel megírt történeteit bőségesen áradó humor, csiszolt és közvetlen stílus jellemzi.

Szeretetre méltó hősei nagyon is időszerű, mindennapi problémákkal küzdenek, és olyan kalandokba keverednek, amelyek bárkivel megeshetnek.

Posztmodern kísérletező kedv, groteszk, ironikus látásmód jellemzi, bár újabb munkáiban erőteljesebbek a reális szféra kontúrjai. Erről így vall:

„Lételememmé vált az utazás. Képtelen vagyok hosszabb ideig meglenni nélküle, s persze minden megtett méter és kilométer a határon belül és kívül ahhoz a földdarabhoz visz közelebb, amelyen élek. Feladatomnak tekintem, hogy megértsem ezt a földdarabot, s azokat, akik rajta élnek.”

Szerelmem útközben / Györffy Miklós
In: Jelenkor, 26. évf. 1983. 12. sz. p. 1149-1151.

Szerelmem útközben

A szörnyek és a Kiserdő / Károlyi Csaba
In: Élet és irodalom, 46. évf. 2002. 6. sz. 25. p.

A Félőlény

Törzsi viszonyok / Szentesi Zsolt
In: Alföld, 42. évf. 1991. 5. sz. 90. p.

Törzsi viszonyok

Traktor tér és utas üdítő / Boldizsár Ildikó
In: Holmi, 2. évf. 1990. 10. sz. p. 1207-1208.

Törzsi viszonyok

A való színe / Takács Ferenc
In: Mozgó világ, 30. évf. 2004. 7. sz. p. 106-109.

A büntárs

Mi hibádzik? / Csontos Erika

In: Élet és irodalom, 50. évf. 2006. 13. sz. 26. p.

A bölcs hiánypótló

Mi van a poggyászbán? / Jászberényi József

In: Alföld, 43. évf. 1992. 3. sz. p. 81-83.

Érzékeny utazások Közép-Európán át avagy Jorik András különös vándorlása volt és való országok földjén ...

Miért ne? / Rádai Eszter

In: Mozgó világ, 31. évf. 2005. 8. sz. p. 3-18.

Interjú

A prózaíró boldogsága / Orsós László

In: Holmi, 4. évf. 1992. 5. sz. p. 748-750.

Érzékeny utazások Közép-Európán át avagy Jorik András különös vándorlása volt és való országok földjén ...

Rendezetlen könyvespolc / Kenyeres Zoltán

In: Vigilia, 56. évf. 1991. 8. sz. 634. p.

Érzékeny utazások Közép-Európán át avagy Jorik András különös vándorlása volt és való országok földjén ...

A rész lovagja / Balázs Eszter Anna

In: Élet és irodalom, 48. évf. 2004. 23. sz. 24. p.

A bűntárs

Szegény Jorik Bohémiában / Györffy Miklós

In: Jelenkor, 35. évf. 1992. 4. sz. p. 379-382.

Érzékeny utazások Közép-Európán át avagy Jorik András különös vándorlása volt és való országok földjén ...

Díjai

1982 - Rádiós Kritikusok Díja

1985 - Makszim Gorkij Diploma

1987 - Európa Kiadó Nívódíja

1988 - Új Magyar Hangjáték Díj

1988 - Wessely László-díj

1992 - Az Év Gyermekkönyve Díj

1992 - Fitz József-könyvdíj

1992 - IBBY-díj

1998 - Déry Tibor-jutalom

1998 - Új Magyar Hangjáték

1999 - Minőségi Újságírásért díj

2000 - Soros Alkotói Díj

2000 - József Attila Díj

2004 - Édes anyanyelvünk pályázat
(NKÖM)

2005 - a Mozgó Világ nívódíja

2006 - Magyar Köztársasági Érdemrend
Lovagkeresztje

2006 - Hevesi Sándor - díj

Felnőtteknek szóló kötetei

Bélyeggyűjtemény / ill. Tettamanti Béla . - Budapest : Osiris Kiadó, 1999. - 119 p.
100 bélyegméretű történet

A bogárnak mindegy . - Budapest : Cserépfalvi Kiadó, 1993. - 170 p.
Novellák

A bűntárs . - Budapest : Palatinus Könyvek Kiadói Kft., 2004. - 371 p.
Regény

Darvak . - Budapest : Szépirodalmi Könyvkiadó, 1979. - 208 p.
Regény

Érzékeny utazások Közép-Európán át avagy Jorik András különös vándorlása volt és való országok földjén - Budapest : Szépirodalmi Könyvkiadó, 1991. - 321 p.
Regény

És very, very a dobot a rózsaszín plüsselefánt . - Budapest : Liget Műhely Alapítvány, 1999. - 192 p.
Novellák

Lakótelepi mítoszok . - Budapest : Szépirodalmi Könyvkiadó, 1984. - 163 p.
Novellák

Első prózakötetek / Magyari Imre
In: Alföld, 31. évf. 1980. 1. sz. 76. p.
Darvak

Érzékeny utazások Közép-Európán át / Csuhai István
In: Holmi, 4. évf. 1992. 5. sz. p. 745-748.
Érzékeny utazások Közép-Európán át avagy Jorik András különös vándorlása volt és való országok földjén ...

Kacsásztatóról hittük, hogy óceán / Nádra Valéria
In: Kritika, 34. évf. 2005. 2. sz. p. 17-18.
Interjú

A kétbalkezes varázsló / Sári László
In: Kincskereső, 11. évf. 1984. 2. sz. p. 42-43.
A kétbalkezes varázsló

Közérdekű magángyűjtemény / Bazsányi Sándor
In: Holmi, 12. évf. 2000. 7. sz. p. 885-887.
Bélyeggyűjtemény

Lakótelepi mítoszok / Győrffy Miklós
In: Jelenkor, 27. évf. 1984. 9. sz. p. 828-830.
Lakótelepi mítoszok

A menthetetlen civil / Varsányi Gyula
In: Népszabadság, 53. évf. 43. sz. (1995. febr. 20.) 21. p.
Interjú

Mese és valóság Békés Pál világában / P. Kovács Imre
In: Tanító, 33. évf. 1995. 9. sz. 31. p.

Válogatás a róla és műveiről szóló irodalomból

Abszurd történelem / Láng Zsuzsa

In: Népszabadság, 52. évf. 15. sz. (1994. jan. 19.) 15. p.

Interjú

Amerikai álom/ál-home/á l'homme / Horkay

Hörcher Ferenc

In: Élet és irodalom, 43. évf. 1999. 27. sz. 15. p.

És very, very a dobot a rózsaszín plüsseléfánt

A bogárnak mindegy / Földes Anna

In: Kritika, 24. évf. 1995. 4. sz. 43. p.

A bogárnak mindegy

A bogárnak mindegy / Iszlai Zoltán

In: Magyar napló, 5. évf. 1993. 18. sz. p. 39-40.

A bogárnak mindegy

A bűntárs / M. Nagy Miklós

In: Kritika, 34. évf. 2005. 2. sz. 28. p.

A bűntárs

Csattanós történetek / Tóth Sára

In: Holmi, 5. évf. 1993. 11. sz. p. 1595-1598.

A bogárnak mindegy

Egy Dublin egyenlő egyenlő három

lyukasórával / Lőcsei Gabriella

In: Magyar nemzet, 59. évf. 100. sz. (1996. ápr. 29.) 14. p.

Interjú

Szerelmem, útközben . - Budapest :

Szépirodalmi Könyvkiadó, 1983. - 174 p.

Regény

Tévé-játék ; New Buda . - Budapest :

Neoprológus Könyvkiadó Bt., 2002. - 258 p.

Színjáték

Törzsi viszonyok . - Budapest :

Szépirodalmi Könyvkiadó, 1990. - 234 p.

Novellák

"A magyar kultúra régi, rossz hagyománya, hogy mindazt, ami gyerekeknek készül, mellékesnek, másodlagosnak tekinti. Én éppen fordítva. Ezt tartom elsődlegesnek. A gyerekeknek szóló irodalmat. Amely nélkül egyszerűen nem nőnek fel azok az olvasók, akik képesek lennének érteni, élvezni, vagy egyszerűen csak elolvasni a terjedelmes, többretegű műveket. Az íróknak elemi önérdeke volna, hogy a gyerekek felé forduljanak." (Békés Pál)

Gyermekkönyvei

Báldor . - Budapest : Móra Ferenc
Könyvkiadó, 1999. - 136 p.
Novellák

Borz a sámli / ill. Cakó Ferenc . - Buda-
pest : Móra Ferenc Könyvkiadó, 1986. - 63
p.
Meseregény

A Bölcs Hiánypótló / ill. Sajdik Ferenc . -
Budapest : Móra Ferenc Könyvkiadó, 2005.
112 p.
Meseregény

Doktor Minorka Vidor nagy napja / ill.
Réber László . - Budapest : Minerva Kiadó
és Kereskedelmi Kft., 1985. - 121 p.
Meseregény

A Félőlény / ill. Rényi Krisztina . -
Budapest : Móra Ferenc Könyvkiadó, 1991.
94 p.
Meseregény

Ismeretlen szerzők a huszadik századból
In: Nagyvilág, 32. évf. 1987. 1. sz. p. 82-83.

Semmelweis csizmájánál
In: Kritika, 34. évf. 2005. 3. sz. 40. p.

Szerény javaslat
In: Népszabadság, 56. évf. 266. sz. (1998.
nov. 13.) 12. p.

Takács Ferencről
In: Mozgó világ, 29. évf. 2002. 2. sz. p. 126-
127.

Túl szép ez nekik
In: Beszélő, 8. évf. 2003. 6. sz. p. 96-97.

Végre Afrika
In: Mozgó világ, 30. évf. 2004. 12. sz. p. 77-
81.

Világérzület
In: Színház, 39. évf. 2006. 1. sz. 2. p.

Válogatás cikkeiből, írásaiból

Állva temesetek

In: Mozgó világ, 24. évf. 1998. 4. sz. p. 79-87.

Bélyeggyűjtemény. Aztán pezsgő

In: Mozgó világ, 26. évf. 2000. 6. sz. p. 82-85.

Életfogytig piknik. Ausztrál filmek

In: Filmvilág, 44. évf. 2001. 11. sz. p. 42-45.

Elnapoló

In: Mozgó világ, 30. évf. 2004. 11. sz. p. 64-68.

Emlékbeszéd Kardos G. Györgyről

In: Mozgó világ, 24. évf. 1998. 1. sz. p. 125-126.

„És akkor... és akkor... és akkor...” Forster és a film

In: Filmvilág, 36. évf. 1993. 6. sz. p. 43-44.

Fado

In: Mozgó világ, 32. évf. 2006. 5. sz. p. 35-37.

Gyerekségek

In: 168 óra, 18. évf. 2006. 4. sz. 39. p.

Hidegség

In: Mozgó világ, 26. évf. 2000. 9. sz. p. 103-105.

A hült hely

In: Népszabadság, 62. évf. 96. sz. (2004. ápr. 24.) Mell. 4. p.

A Félőlény . - Budapest : Prológus Kiadó, 1991. - 60 p.

Színdarab: zenés, mesés játék két részben

A kétbalkezes varázsló / ill. Sajdik Ferenc . - Budapest : Minerva Kiadó és Kereskedelmi

Kft., 1983. - 165 p.

Meseregény

Viola violával / ill. Rákossy Anikó . -

Budapest : Móra Ferenc Könyvkiadó, 1986.

28 p.

Mese

Műfordítások

Felnőtteknek szóló művek

Aki hülye ne olvassa / Fischer Tibor ; [ford. Békés Pál et al.] . - Budapest : Gondolat Kiadó, 2005. - 352 p.
Elbeszélések

Beteg a doktor / Anthony Burgess ; ill. Tettamanti Béla . - Budapest : Európa Könyvkiadó, 1990. - 287 p.
Regény

Démon képében / Ruth Rendell . - Budapest: Magvető Kiadó, 1981. - 239 p.
Bűnügyi regény

Drámák / Tom Stoppard . - Budapest : Európa Könyvkiadó, 2002. - 653 p.
Drámák

A fehér szarvas és egyéb írások / James Thurber . - [ford. Békés Pál et al.] . - Budapest : Európa Könyvkiadó, 1982. 284 p.
Kisregény, elbeszélések

Lelki jelenségek vizsgálata / Woody Allen ; [ford. Békés Pál et al.] . - Budapest : Európa Könyvkiadó, 1984. - 232 p.
Humoreszkek

Bemutatók a televízióban

1985 - Lakótelepi mítoszok (tévéjáték)
1987 - Heten Budapest ellen (tévéjáték)
1993-1997 Meselánc (gyermektévéjáték-sorozat)
1995 - Hogyan lett Virág úrból Mr. Bloom? (dokumentumjáték)
1999 - Félválófél (kistévéjáték)
2000 - Mobil viszonyok (kistévéjáték)
2001 - Lucy (kistévéjáték)

Idegen nyelvre fordított művei

Sous les Yeux de Garde Femme Cote /
Noelle Renaud . - Párizs : Theatrales, 1991.
Színmű

Le Froussard / Sophie Kepes . - Párizs :
Theatrales, 2000.
Színmű

Színdarabjai

1983 - Egy kis térzene
1983 - A kétbalkezes varázsló
1984 - Szegény Lázár
1986 - Pincejáték
1987 - A női partórség szeme láttára
1989 - A Férlóly, zenés mesejáték
1994 - New-Buda
1994 - Habhegyező (Salinger-adaptáció)
1994 - Össztánc
1996 - óta több bemutató A Dzsungel
könyve (Kipling-adaptáció)
2000 - TÉVÉ-játék
2002 - Visz-a-víz!

Külföldi színházi bemutatók

Le Froussard (bemutató) Párizs

Filmforgatókönyv

1987 - Doktor Minorka Vidor nagy napja
(játékfilm)
2001 - Vademberek (játékfilm)

Lolita / Vladimir Nabokov . - Budapest :
Árkádia Kiadó, 1987. - 351 p.
Regény

Az önimádat társadalma / Christopher Lasch
Budapest : Európa Könyvkiadó, 1984.
284 p.

A sátán széttörte láncát ; Farkas a kertek
alatt / Graham Shelby . - [ford. Békés Pál et
al.] . - Budapest : Európa Könyvkiadó, 1983.
620 p.
Regények

Titkosírás / [ford. Békés Pál et al.] . -
Budapest : Európa Könyvkiadó, 2000.
547 p.
Drámák

Trianon trilógia / Bitó László . - Budapest :
Aura Kiadó, 1994.
1.köt., Istenjárás . - 346 p.
Regény

Az utolsó benzinkút / Shirley Ann Grau ;
[fordította Békés Pál et al.] . - Budapest :
Európa Könyvkiadó, 1981. - 244 p.
Elbeszélések

Gyermekkönyvek

A 13 és 3/4 éves Adrian Mole titkos naplója / Sue Townsend . - Budapest : Gabo Könyvkiadó és Kereskedő Kft., 1997. 224 p.
Ifjúsági regény

A 23 és 3/4 éves Adrian Mole küzdelmei / Sue Townsend . - Budapest : Gabo Könyvkiadó és Kereskedő Kft., 1998. 224 p.
Ifjúsági regény

Adrian Mole & Co. / Sue Townsend ; ill. Maurer Dóra . - Budapest : Móra Ferenc Könyvkiadó, 1990. - 153 p.
Ifjúsági regény

Adrian Mole és a kis kétéltűiek / Sue Townsend . - Budapest : Gabo Könyvkiadó és Kereskedő Kft., 1997. - 151 p.
Ifjúsági regény

Adrian Mole és napi hat cappuccino / Sue Townsend . - Budapest : Gabo Könyvkiadó és Kereskedő Kft., 2001. - 295 p.
Ifjúsági regény

Adrian Mole újabb kinszenvedései / Sue Townsend . - Budapest : Gabo Könyvkiadó és Kereskedő Kft., 1997. - 253 p.
Ifjúsági regény

Coventry újjászületik / Sue Townsend ; ill. Maurer Dóra . - Budapest : Európa Könyvkiadó, 1992. - 219 p.
Ifjúsági regény

Az eltűnt kalap Topi maci, Breki és a többiek / Gregory Williams . - Budapest: Móra Ferenc Könyvkiadó, 1985. - 36 p.
Mese

Hamupipőke / Walt Disney . - Budapest : Egmont-Pannónia, 1991. - 96 p.
Képes mese

Pinocchio / Walt Disney . - Budapest : Egmont-Pannónia, 1991. - 95 p.
Képes mese

A Szépség és a Szörnyeteg / Walt Disney . - Budapest : Egmont-Pannónia, 1992. - 96 p.
Képes mese